

Karan 2: Ala ta ko

Karan damina

An ta karan folo kera Ala ta kuma ko ye. Ayiwa, Biblu min ye Ala ta kuma ye, ale le be an karan Ala ko ra. Biblu le be Ala ko nyafɔ an ye k'a gbeya. Bi ta karan kun ye Ala yere ye, a cogo, ani a ta baara. Biblu be Ala wele ni tɔgɔ caman ye : Sebeetigi Ala, Ala kɔrtanin ba, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala... O tɔgɔw bee be Ala ta fanga ani a ta sebagaya le yira.

1. Mun b'a yira ko Ala be yi ?

Biblu min ye Ala ta kuma ye, o b'a fo an ye ko Ala be yi, sabu Biblu kumakan folo ko : «*Fɔlɔfɔlɔ, Ala ka sankolo dan, ka dugukolo dan.*» (Damina 1.1). O cogo ra, adamadenw ka kan k'a lon, ka la a ra ko Ala be yi. Ala ta kuma ko mɔgɔ min b'a fo ko Ala te yi, o tigi ye hakirintan le ye. (Zaburu 14.1)

1) Fen caman b'a yira an na ko Ala be yi:

a) Adamaden bee kelen kelen b'a lon a jusukun na ko Ala be yi. Siyaw bee be fen do bato, o be min wele ko o ta ala; o b'a yira ko Ala be yi.

b) Fen si te se ka lalaga a yere ma, ni lalagabaga te a ra. O cogo kelen na dununya kɔnɔfenw fana ma dan o yere ma. Danbaga le be o ra, min ye Ala ye.

c) Dununya danna, k'a laben ka nya cogo min, o b'a yira an na ko a danna ni hakiritigiya ye. O b'a yira an na ko dununya danbaga Ala ta hakiri ka bon, a dan te se ka lon.

d) Adamaden ta hakirititiya b'a yira an na ko a danbaga ta hakiri ka bon.

e) Ala ta ciraw ka kuma minw bee fo, o kumaw bee kera can ye minke, o fana b'a yira an na ko Ala be yi.

2. Ala be cogo di?

1) Ala ye ni Nin le ye :

Ala ta kuma ko: «*Ala ye Nin le ye, mɔgɔ te a yera; o kosɔn minw bee be a batora, olugu ka kan ka a bato o nin le ra ka kanya ni Ala ta can ye*» (Yuhana 4.24).

Farikolo te Ala fe i ko adamaden farikolo. Nka a be se k'a yere tagamasiyen ni fen dow ye, janko ka kuma mɔgɔw fe, walama k'a ta sebagaya yira mɔgɔw ra. Ala ka adamaden cogo ta Yesu Kirisita le sababu ra, janko k'a ta kanuya yira adamadenw na, ka o kisi. Ala ta kuma ko : «*Ala te ye nya ra, nka a be cogo min, an be o ye Yesu Kirisita le ra; ale le tun be yi, k'a sɔrɔ fen si ma dan folo.*» (Kolosikaw 1.15)

2) Ala ye ninmafɛn le ye :

O kɔrɔ ye ko Ala te yiri ye, walama kabakuru, walama ji. Nka Ala nyanaman lo, sebagaya b'a fe. An b'a ye Biblu kɔnɔ ko:

- Ala ta miiriyaw, ani a ta kolatigeri : «*Sankolo kɔrtara san fe dugukolo kunna cogo min na, ne ta siraw kɔrtara aw ta siraw san fe o cogo le ra; ne ta miiriyaw kɔrtara aw ta miiriyaw san fe.* » (Ezayi 55.9)

- Ala b'a yere sago ke: «*Ne ta kuma min be bo ne da ra o fana be ten: A te seko ka na ne fe gbansan; ne ka min latige a be o ke, ne k'a ci kun min na a be o ke k'a dafa.*» (Ezayi 55.11)

- Ala ta lonniya ka bon : «*Matigi Ala, i ka ne jusukun segesege, i ka ne jusukunnakow bee lon. I ka ne sigiwagati lon, i ka ne wuriwagati lon; i ka ne ta miiriyaw lon kabini wagati jan. Ni ne be tagama ra, walama ni ne lanin lo, i ka o lon; i be ne ta kow bee kala ma. Hali k'a sɔrɔ kuma ma bo ne da ra folo, Matigi Ala, o y'a sɔrɔ ko ne bena min fo, ele ka o bee lon ka ban.*» (Zaburu 139.1-4)

- Ala ta sebagaya ka bon : A k'a fo Iburahima ye ko : «*Ne le ye Ala Sebeetigi ye*» (Damina 35.11)

3) Ala ye kelen le ye:

a) Ala ta Kuma ko: «*Sabu Ala kelenpe le be yi. Soronarikebaga kelenpe le be yi Ala ni mɔgɔw ce; o ye Yesu Kirisita ye min kera adamaden ye.*» (1 Timote 2.5)

Adamadenw be fen dow lalaga o yere ye, k'a fo o fenw ma ko o ta ala, k'a sɔrɔ o fenw te Ala ye ; o ye Setana ta baara le ye. Mɔgɔ minw be o jow lalaga ka o bato, o mɔgɔw ko man di Ala ye. «*Nka, wuruw, subagaw, jatɔw, mɔgɔfagabagaw, josɔnbagaw, ani mɔgɔ o mɔgɔ be faniya fo, ani faninyafɔ ka di a ye, olugu bee be to kene ma le.*» (Yirari 22.15)

b) Ala ta kuma b'a fɔ an ye ko Ala ye kelen ye, nka a k'a yere yira yiracogo saba ra adamadenw na. O kosɔn an b'a fɔ a ma ko: <Fa Ala>, walama <Dence>, walama <Nin saninman>. O cogo saba bee be ale Ala kelen le ye.

- Fa Ala ye Ala ye (Rɔmukaw 1.7)
- Dence ye Ala ye (Heburuw 1.8; 13.8)
- Nin saninman ye Ala ye (Kewalew 5.3,4)

O ko faamu ka gbele adamadenw fe, nka an be se ka la a ra, sabu Ala ta kuma be o fɔ an ye:

- Matiyu 3.16-17 b'a yira an na ko **Yesu** batizera wagati min na, Ala **Nin saninman** sigira a kan, o ko **Fa Ala** kumakan bɔra san fe.
- Matiyu 28.19 b'a yira an na ko Yesu k'a ta karamɔgɔdenw ci ka taga wajuri ke, ka mɔgɔw batize tege saba ra: Fa Ala, Dence, Nin saninmna.
- Ciraden Pɔli ka dugawu ke Korantikaw ye o tɔgɔ saba ra: «An **Matigi Yesu Kirisita** ye *nɛema aw ye, Ala ta kanuya ye ke aw fe, aw fana ye to **Nin Saninman** ta jennyɔgɔnya ra.*» (2 Korantikaw 13.13).

3. Ala ta se bagaya

Adamaden te se ka Ala cogo lɔn k'a dafa. Ala ta kuma be fen minw fɔ an ye Ala ta ko ra, an be se ka o le fɔ. Ala ta kuma be min yira an na Ala ta ko ra o fle nin ye :

1) Fen bee se be Ala ye. Sebɛetigi Ala lo: «*Mɔgɔw fe a te se ka ke, nka Ala fe fen bee be se ka ke.*» (Matiyu 19.26)

2) Ala be yɔrɔ bee :«*Yala mɔgɔ be se ka dogo yɔrɔdogonin dɔ ra ko ne Ala tena o tigi ye wa? Matigi Ala ko ten. Yala ne ta bonya ma sankolo ani dugukolo yɔrɔ bee fa wa? Matigi Ala ko ten*» (Yeremi 23.24) ; aw ye Heburuw 4.13 fana fle

3) Damina te Ala ra, laban te a ra. Ala be yi wagati bee ani tuma bee. «*Sani kuruw ye dan, sani i ye dugukolo ni dununya dan, ele le ye Ala ye wagati bee ani tuma bee.*» (Zaburu 90.2)

4) Ala te ye lema. A b'a cogo ra wagati bee .«*Sabu ne, Matigi Ala, ne te ye lema. O kosɔn, aw minw ye Yakuba ta durujaw ye, ne ma aw halaki.*»(Malaki 3.6)

5) Ala be fen bee lɔn. «*Matigi Ala nya be yɔrɔ bee ra, a be bee kɔrɔsira, mɔgɔjuguw fara mɔgɔ nyumanw kan.*» (Zanaw 15.3)

6) Ala saninyanin lo. «*Ne le ye Matigi Ala ye; ne le ka aw labɔ Misiran jamana ra, ka ke aw ta Ala ye. O kosɔn aw ye saninya, sabu ne saninyanin lo.*»(Sarakalasebagaw 11.45);

7) Ala ye kanuyatigi ye. Adamaden n'a ta kojugu bee, Ala b'a kanu. «*Sabu Ala ka dununyamɔgɔw kanu haali fɔ Den kelenpe min bɔra Ala ra, a ka o di ka a ke saraka ye, janko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka la o Den na, o tigi kana taga halaki lahara, nka o tigi ye nyanamanya banbari sɔrɔ.*» (Yuhana 3.16)

Karan laban

Adamaden n'a ta lɔnniya ani a ta hakiritigiya bee a te se ka Ala lɔn k'a dafa, sabu Ala ta bonya temena an ta miiriya kan pewu. Nka Biblu be min fɔ an ye Ala ta ko ra, o be se ka an deme ka siran Ala nya, k'a bato k'a sago ke. Ala ta kuma ko : Ala nyasiranya le ye hakiritigiya damina ye.

Kunfekarani : «*Sabu Ala kelenpe le be yi. Soronarikebaga kelenpe le be yi Ala ni mɔgɔw ce; o ye Yesu Kirisita ye min kera adamaden ye.*»(1 Timote 2.5)

Nyininkariw

- 1) Mun b'a yira an ko Ala be yi ?
- 2) Aw ye Ala ta se bagaya ko dɔw fɔ.
- 3) Mun kosɔn mɔgɔ te se ka Ala ye ?
- 4) Ala ta yiracogo saba ye jɔn ani jɔn ye ?
- 5) Mun be Ala ta kanuya yira ?